

Нишки; POSIX функции за работа с нишки

Христо Иванов¹
hivanov@elsys-bg.org

¹Технологично училище “Електронни системи”
Технически университет, София

19 февруари 2021 г.

Съдържание

- 1 Създаване на нишки
- 2 Спиране на нишки
- 3 Присъединяване на нишки
- 4 Синхронизация на нишки с mutex-и
- 5 Работа с mutex-и

Функция `pthread_create()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_create(pthread_t *thread,
                  const pthread_attr_t *attr,
                  void *(*start_routine) (void *),
                  void *arg);
```

- Функцията `pthread_create()` стартира нова нишка в **извикващият** я процес и новата нишка започва да изпълнява функцията `start_routine`.
- Функцията връща 0 при успешно извикване и код за грешка $\neq 0$ при грешка. Кодът може да се подаде на `strerror()`, `perror()` и **неприложима**.

Функция `pthread_create()`

Параметри

- **`pthread_t *thread`** - указател към променлива, която служи за идентификатор на нишката и държи служебна информация.
- **`const pthread_attr_t *attr`** - указател към променлива съдържаща атрибути, които искаме да зададем на нишката, може да е `NULL`.
- **`void *(*start_routine) (void *)`** - указател към функцията, която нишката ще изпълнява. Връща `void*` и приема `void*` за параметър.
- **`void *arg`** - параметър, който се подава на функцията `start_routine`, може да е `NULL`.

Функция `pthread_exit()`

Описание

```
#include <pthread.h>
void pthread_exit(void *retval);
```

- Функцията `pthread_exit()` прекратява **извикващата** я нишка и връща стойност чрез параметъра `retval`.
- Функцията `pthread_exit()` **не** затваря файловете, които са отворени в рамките на нишката.
- Ако първата нишка на процеса, изпълняваща `main()`, извика `pthread_exit()`, то тя ще излезе, но останалите нишки ще продължат да работят.

Функция `pthread_cancel()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_cancel(pthread_t thread);
```

- Функцията **`pthread_cancel()`** изпраща заявка за спиране към нишката подадена чрез параметъра **`thread`**.
- Това дали нишката ще спре зависи от някои от атрибутите ѝ - *cancelability state* и *cancelability type*.
- *cancelability state* указва дали нишката може да бъде спряна от **`pthread_cancel()`**, а *cancelability type* указва кога ще стане това - веднага или отложено във времето.
- За повече инфо - `man pthread_cancel`.

Функция `pthread_join()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_join(pthread_t thread, void **retval);
```

- Функцията **`pthread_join()`** блокира извикващата я нишка, докато нишката подадена с параметъра *thread* не завърши. Ако вече е завършила, то **`pthread_join()`** връща резултат веднага.
- Функцията връща 0 при успешно извикване и код за грешка $\neq 0$ при грешка. Кодът може да се подаде на `strerror()`, `perror()` е **неприложима**.

Функция `pthread_join()`

Параметри

- **`pthread_t thread`** - идентификатор на нишката, която ще бъде изчакана.
- **`void** retval`** - указател предаден по адрес, който сочи към стойността върната от нишката чрез `pthread_exit()`. Може да е `NULL`.

Mutex-и

Описание

- Mutex е съкращение от "MUTual EXclusion" (взаимно изключване) и е средство за реализация на критична секция за нишки.
- Mutex-ите играят ролята на "ключалка" за споделени ресурси, върху които работят няколко нишки.
- Когато някоя нишка иска да използва ресурс защитен от mutex то тя се опитва да го "вземе" (заключи) и когато успее то само тя може да работи с ресурса.
- За да могат други нишки да работят с mutex-а, то тази която го е заключила трябва да го "пусне" (отключи).
- Mutex-ите могат да се използват за предотвратяване на условия за надпревара (race condition).

Mutex-и

Thread 1	Thread 2	Balance
Read balance: \$1000		\$1000
	Read balance: \$1000	\$1000
	Deposit \$200	\$1000
Deposit \$200		\$1000
Update balance \$1000+\$200		\$1200
	Update balance \$1000+\$200	\$1200

Фигура: Race condition

Mutex-и

Особености

- За да бъдат защитени споделените ресурси то трябва **ВСИЧКИ** нишки работещи върху тях да използват едни и същи mutex-и свързани с тези ресурси
- При опит за заключване на вече заключен mutex извикващата нишка ще бъде блокирана. Ако това е нежелателно, то съществува и вариант за опит за заключване (trylock).
- Нишките се "**състезават**" помежду си при опитите си за заключване на mutex.
- При използване на повече от 1 mutex може да настъпи т.нар. **deadlock(мъртва хватка)** - това е когато една нишка иска да заключи mutex заключен от друга нишка, докато втората нишка иска да заключи mutex заключен от първата.

Работа с mutex-и

Описание

- В стандарта POSIX mutex са реализирани чрез типа `pthread_mutex_t`.
- За да се създаде mutex първо трябва да се създаде променлива от този тип, след което тя да се инициализира чрез функцията `pthread_mutex_init()`.
- Когато mutex-ът вече не е необходим той се унищожава с функцията `pthread_mutex_destroy()`.
- За заключване на mutex се използват функциите `pthread_mutex_lock()` и `pthread_mutex_trylock()`.
- За отключване на mutex се използва функцията `pthread_mutex_unlock()`.

Функция `pthread_mutex_init()`

Описание

```
#include <pthread.h>

int pthread_mutex_init(pthread_mutex_t *mutex,
                       const pthread_mutexattr_t *mutexattr);
```

- Функцията `pthread_mutex_init()` инициализира `mutex` подаден чрез параметъра `mutex` и му задава атрибутите подадени чрез параметъра `mutexattr`. Ако `mutexattr` е `NULL` за атрибутите се използват стойности по подразбиране.
- Функцията `pthread_mutex_init()` връща винаги `0`.

Функция `pthread_mutex_destroy()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_destroy(pthread_mutex_t *mutex);
```

- Функцията `pthread_mutex_destroy()` унищожава mutex-а подаден чрез параметъра *mutex* и освобождава ресурсите заети от него. Преди извикването на функцията той трябва да е отключен.
- Функцията `pthread_mutex_destroy()` връща 0 при успех и код за грешка в противен случай.

Функция `pthread_mutex_lock()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_lock(pthread_mutex_t *mutex);
```

- Функцията `pthread_mutex_lock()` заключва mutex-а подаден чрез параметъра *mutex*. Ако той е отключен функцията приключва веднага, в противен случай тя блокира извикващата я нишка, докато mutex-ът не бъде отключен.
- Ако mutex-ът е **вече** заключен от извикващата нишка и е с атрибути по подразбиране, то ще се получи deadlock.
- Функцията `pthread_mutex_lock()` връща 0 при успех и код за грешка в противен случай.

Функция `pthread_mutex_unlock()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_unlock(pthread_mutex_t *mutex);
```

- Функцията `pthread_mutex_unlock()` отключва mutex-а подаден чрез параметъра *mutex*.
- Функцията `pthread_mutex_unlock()` връща 0 при успех и код за грешка в противен случай.

Функция `pthread_mutex_trylock()`

Описание

```
#include <pthread.h>
int pthread_mutex_trylock(pthread_mutex_t *mutex);
```

- Функцията `pthread_mutex_trylock()` се опитва да заключи mutex-а подаден чрез параметъра *mutex*, без да чака да бъде отключен, ако е.
- Ако mutex-ът е **вече** заключен то функцията връща код за грешка EBUSY.
- Функцията `pthread_mutex_trylock()` връща 0 при успех и код за грешка в противен случай.